



1 juli 2007, 13^e zondag door het jaar, "Geroepen"

Lezingen: 1 Koningen 19, 16b.19-21, Lucas 9, 51-62

Er wordt vandaag in de lezingen nogal wat gezegd; en om dan een tekst te gaan verklaren los van wat er allemaal is gebeurd dan komt er niet veel van over. Vooral in de eerste lezing, want Elia heeft nogal huisgehouden in Israël. In de tijd dat koning Achab en koningin Isabel regeerde. Hij heeft toen een weddenschap afgesloten met de profeten van de god Baál. Wie is de sterkste God: Jezus of Baál? Het was gortdroog en er moest regen komen en dan vuur om te offeren. De profeten van Baál verliezen en door toedoen van Elia zijn al de profeten van Baál, 450 man gedood. De bijbelschrijver volgt deze gruwelen met een afkeuring door Jezus want deze verschijnt niet in een wind die rotsen splijt, maar in een zachte bries. In de volgende hoofdstukken doet Jezus niet onder voor Baál want Hij zal maar zeventuizend man in leven laten, die niet geknield hebben voor Baál.

Dit even als voorinformatie want nu pas kan je echt naar de tekst kijken. Hierin wordt Elia afgeschilderd als een zachtaardig mens die zijn opvolger Elisa nergens toe wil dwingen. Natuurlijk laat hij Elisa eerst afscheid nemen van zijn vader, moeder, van zijn werk en weer komt het vuur in het verhaal. Elisa gaat terug om twee ossen te slachten, hun juk te verbranden. Het gebraden vlees biedt hij de knechten aan. Ik denk dat we ook dit moeten plaatsen in de cultuur van die tijd. Als teken van het verbond deed Jezus het natte hout van Elia ontbranden zodat het offer God kon vermurwen en er regen kwam voor het dorre land waardoor Elia dus de weddenschap won. Het is toch moeilijk te begrijpen waarom wij zo moeilijk Jezus volgen.

Ik vind het evangelie net een verhaal over mislukte roepingen. En volgens mij plaatst Lucas dit verhaal expres terwijl Jezus op weg is naar Jeruzalem. Toen de dagen van zijn verheffing en hun vervulling naderden aanvaarde Hij ten volle en vastberaden de reis naar Jeruzalem, de stad van zijn lijden en van zijn verrijzenis. Met dit verhaal wil Lucas ons duidelijk maken wat de grootste hinderpalen zijn om Jezus te volgen. Het is opvallend dat de drie mensen die hier onderweg bij Jezus komen geen naam hebben, terwijl verder de apostelen altijd heel duidelijk bij naam vermeld staan. "Iemand," zegt Lucas, "een ander en later weer een ander." Zij hebben geen naam, zij hebben de kans van hun leven gemist.

De eerste iemand biedt zichzelf aan "ik zal U volgen, waarheen U ook gaat." Een mooi woord, hij is vast vol goede bedoelingen, een idealist die droomt van grote dingen. Maar Jezus ziet dat zijn hart aan nog honderd dingen verbonden is en daar wil Jezus hem op attent maken. Als je mij wil volgen, dan zul je je veilige thuis, je holletje, je warme nestje moeten verlaten. Dieren die zich niet kunnen verdedigen, hebben een hol om in weg te kunnen kruipen. Vogels die aan weer en wind zijn blootgesteld hebben een warm nestje, dat hen geborgenheid biedt tegen storm en kou. Wie Jezus wil volgen mag niet wegkruipen in zijn holletje, hij moet de gevaren van deze tijd durven trotseren; hij mag zich niet verbergen waar het gaat om op te komen voor gerechtigheid, voor armen, voor minder bedeeden. Je moet Christen durven zijn in weer en wind blootgesteld aan kritiek en bespotting. Gelukkig zijn er tegenwoordig weer processies waarin we ons geloof naar buiten kunnen laten zien. Denk maar even aan Sacramentsdag over de grachten door Amsterdam en vorige week in Limburg na de Heiligverklaring van Pater Karel Houben.

De eerste leerling is weggegaan, hij heeft niet de moed gehad om zijn grote dromen in werkelijkheid om te zetten. Weer een ander, komt zelf naar Jezus toe, hij wil Jezus volgen, maar vraagt: Laat mij eerst afscheid nemen van mijn huisgenoten, van mijn vrienden, van mijn werk. Als je dit hoort denk je: die vraag is toch redelijk. Maar in de kern kan hij geen afstand nemen van zijn verleden. Tegen hem zegt Jezus: “Wie de hand aan de ploeg slaat en omziet, is niet geschikt voor het rijk van God.” Wat bedoelt Jezus hier? Een boer in Palestina die zijn land wil bewerken, moet de ploeg door een steenrijke boden trekken. Met heel zijn gewicht moet de boer op de ploeg hangen, met alle aandacht op wat er voor hem gebeurt. Als hij zou omkijken zou de ploegschaar direct uit de grond schieten. Zo wil Jezus zeggen: het rijk Gods vraagt alle aandacht, achterom kijken naar wat je moet verlaten heeft geen zin, je moet geloven en vertrouwen dat God de toekomst in handen heeft.

Deze radicale woorden van Jezus over de navolging komen hard over. Jezus wil ons door deze eisen te stellen niet afschrikken, maar Hij wil wel duidelijkheid scheppen. Hij wil hier echt niet dat we de verbanden met onze familie afbreken, maar Hij wil ons wel de juiste waarde aangeven. In de ogen van Jezus is natuurlijk niets zo belangrijk als het rijk Gods dat nabij is.

Zijn wij niet veel te burgerlijk geworden??? Hoe gemakkelijk passen wij ons niet aan bij veranderingen? Heel veel zaken praten we maar goed, met opmerkingen als: ach dat is modern! Wij willen best leerlingen van Jezus zijn, maar... eerst moeten we nog zoveel andere dingen doen die in onze ogen veel belangrijker zijn. Wij willen wel bidden, naar de kerk gaan, ons voor de parochie inzetten, maar... eerst... En zodoende hebben we geen tijd om onze goede wil om te zetten in daden. We kunnen ons toch zo vreselijk druk maken over van alles en nog wat: een krasje op de auto, een kopje dat breekt, een vergissing bij de kassa, een auto die te langzaam voor je rijdt, die parkeerplek die weer vol staat. Over hoe de burens leven en waar ze het van doen, maar al die dingen worden ineens volmaakt onbelangrijk als we tot het besef komen waar het werkelijk omgaat. En waar gaat het dan werkelijk om???

Om het Rijk Gods! Wat is dat??? Is daar een model van??? Nee!!! Maar misschien toch wel! Ik kom geregeld in het ziekenhuis en laatst vertelde een man mij: “sinds mijn vrouw zo ziek is en we beiden weten dat het niet zo lang meer zal duren, is onze liefde voor elkaar gegroeid tot een ongekende hoogte.” In zo’n situatie zie en voel je waar het werkelijk om gaat. En dat is simpelweg: gewoon goed zijn voor elkaar. Al het andere wordt dan volslagen onbelangrijk. Ik denk dat Jezus dat zal hebben bedoeld.

De heer Gerard de Reuver